

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

Tel. 827 42 02

Fax. 827 64 53

Warszawa, 12 października 2000 r.

34878

RPO/347462/2000/VIII/ES

Pan

Prof. dr hab. Jerzy Buzek

Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze

Do Rzecznika Praw Obywatelskich napływają liczne skargi nauczycieli w sprawach dotyczących zmiany zasad i trybu uzyskiwania stopni awansu zawodowego, wprowadzonych ustawą z dnia 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 19, poz. 239).

Szczególne kontrowersje wzbudza przepis określający zasady uzyskiwania stopnia nauczyciela mianowanego.

Z dniem bowiem wejścia w życie wyżej wymienionej ustawy (6 kwietnia 2000 r.), utraciły moc dotychczasowe zasady i tryb uzyskiwania stopnia nauczyciela mianowanego, określone przepisem art. 10 ust. 2 pkt 7, w myśl których warunkiem uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego było:

- wykonywania nieprzerwanie pracy pedagogicznej w szkole, zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami, w pełnym wymiarze zajęć, co najmniej przez 3 lata i uzyskanie w tym okresie dwóch ocen co najmniej wyróżniających, lub
- wykonywanie tej pracy przez 4 lata i uzyskanie na koniec czwartego roku co najmniej oceny dobrej.

Skarżącym się nauczycielom, którzy spełnili warunek dotyczący uzyskania pozytywnych ocen pracy pedagogicznej, do upływu wymaganego okresu 3 lub 4 lat

pracy, w chwili wejścia w życie nowych przepisów, brakowało niekiedy kilku miesięcy lub nawet tygodni.

Wejście w życie nowych zasad przekreśliło dotychczasowe starania tych nauczycieli o uzyskanie mianowania. Otrzymali oni bowiem, z dniem wejścia ustawy w życie, stopień nauczyciela kontraktowego, a znowelizowana Karta Nauczyciela nie zawiera przepisów przejściowych umożliwiających tym nauczycielom uzyskanie stopnia nauczyciela mianowanego w terminie przewidzianym - zgodnie z regulacją prawną sprzed nowelizacji. Dodatkową istotną dolegliwością związaną z przesunięciem w czasie terminu uzyskania awansu na stopień nauczyciela mianowanego jest związane z tym późniejsze podwyższenie wynagrodzenia.

Aby nauczyciel kontraktowy mógł obecnie uzyskać awans na stopień nauczyciela mianowanego, powinien, zgodnie z art. 7 ust. 4 pkt 1 ustawy, złożyć wniosek o podjęcie postępowania egzaminacyjnego, po odbyciu stażu trwającego co najmniej 9 miesięcy. Okres stażu ustala, z uwzględnieniem dorobku zawodowego oraz oceny pracy nauczyciela, organ prowadzący szkołę, na wniosek dyrektora szkoły.

W moim zastępstwie sędzia Jerzy Świątkiewicz, dzieląc racje skarżących się nauczycieli wystąpił w dniu 31.07.2000 r. do Ministra Edukacji Narodowej przedstawiając zastrzeżenia podnoszone przez zainteresowanych i jednocześnie poddając pod rozagę stworzenie podstawy prawnej (przepisów przejściowych) umożliwiającej tej grupie nauczycieli uzyskanie stopnia nauczyciela mianowanego na zasadach i w terminach określonych w Karcie Nauczyciela w brzmieniu sprzed jej nowelizacji.

Z odpowiedzi udzielonej pismem z dnia 31 sierpnia 2000 r. wynika, iż Minister Edukacji Narodowej nie podzielił mojego poglądu w przedmiocie zmiany przepisów Karty Nauczyciela w sugerowanym kierunku.

Nie mogę zgodzić się z przedstawionymi w odpowiedzi wyjaśnieniami Ministra Edukacji Narodowej, bowiem nie tylko nie dotyczą bezpośrednio podniesionego przeze mnie problemu, ale ponadto nie stanowią - moim zdaniem - merytorycznego uzasadnienia odmowy wprowadzenia przepisów przejściowych. Argument iż "nowela Karty Nauczyciela z 18 lutego 2000 r. zmieniła w sposób zasadniczy dotychczasowy system zatrudnienia i wynagrodzenia nauczycieli i z tego powodu brak było możliwości stworzenia okresu przejściowego w którym przez pewien czas funkcjonowałyby dotychczasowe zasady mianowania nauczycieli", w moim przekonaniu nie wyjaśnia braku przepisu przejściowego w noweli Karty Nauczyciela w przedmiotowej sprawie, a wręcz uzasadnia tę konieczność. Zasada bowiem, przy wprowadzaniu nowego systemu, jest zamieszczenie także przepisów przejściowych, które umożliwiają stosowanie przepisów obowiązujących w

poprzednim systemie prawnym w sytuacjach i czasie w tych przepisach określonych. Przeciwdziała to negatywnym skutkom "zaskakiwania" obywateli prowadzących określone procedury według dotychczas obowiązujących zasad nowymi rozwiązaniami prawnymi.

Przedstawiając powyższe uprzejmie proszę Pana Premiera o zainteresowanie się problemem i ewentualne podjęcie działań legislacyjnych w tej kwestii. Okazją do tego jest projektowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej kolejna nowelizacja Karty Nauczyciela mająca na celu wprowadzenie przepisów umożliwiających nauczycielom dokończenie rozpoczętej procedury uzyskiwania stopni specjalizacji zawodowej.

Z wyrazami szacunku

/-/